



Latweeschu Awises.

1865.

Tschetredesmit zettortais gadda gabjums.

No Nr. 1. lishf Nr. 52.

Zelgawâ,

drifketas pee Zahna Wridrikka Steffenhagen un debla.



L. V. B.
Nr. 65117

Špāis rahditajs.

Nr. 1. Deems svehti jaunu gaddu wisseem! Bezze Latweefchi. Par dšintu mahju pirkšānu. Sluddinašānas. Turgus. — Basnizas sīnas. Preefch-wahrdi. Ewanjeliska Luttera=draudse Kreewu Keisara wafsi. Widsenime. No Dubbulteem. Uffaukti un aismiggufchi.

Nr. 2. Sluddinašāna. Jaunas sīnas. Kā isgabjušā gaddā wafstu wafstis gabjis. Bezze Latweefchi. Par dšintu mahju pirkšānu. Sluddinašānas.

Nr. 3. Sluddinašāna. Jaunas sīnas. Ko dwešchānā cenemman? Sīnaschānas katrā mahjas-buhšchānā geldigas. Nenenim par launu, effi pahskattijees! Kahds wahrds par ahdereschānu. Wehtas-gāifs Austrāliā. Sluddinašānas. — Basnizas sīnas. Widsenime 1864. Kā warr anglus uspelniht wirfū? Uffaukti un aismiggufchi.

Nr. 4. No Latweefchu draugu beedribas. Jaunas sīnas. Latweefchu walodas prattejeem un mihlotajeem, Kā Meklenburgas semmeekem klahjabs. Bezze Latweefchi. Sluddinašānas. Sīna.

Nr. 5. Jaunas sīnas. Par dšintu mahjn pirkšānu. Breesmu pilna naktis faufā alkā. Bezze Latweefchi. Kahds wahrds par balloscheem. Apstrahpehtis saglis. Sluddinašānas. — Basnizas sīnas. Kā warr anglus uspelniht wirfū? Baptista grahmata. Widsenime 1864. Uffaukti un nomirufchi.

Nr. 6. Jaunas sīnas. Bafku pobteschāna. Uggus bumba. Breesmu pilna naktis faufā alkā. Sluddinašānas.

Nr. 7. Jaunas sīnas. Bezze Latweefchi. Par dšintu mahju pirkšānu. Meklenburga. Jauni grehzinecki. Leddas mafchine. Sluddinašānas. Sīna. Turgus. — Basnizas sīnas. Kā warr anglus uspelniht wirfū? Widsenime 1864. Jauna grahmata. Uffaukti un aismiggufchi.

Nr. 8. Jaunas sīnas. Par sīnaschānahm, kas katrā mahjas buhšchānā geldigas. Par wezzu Latwju dšihwes buhšchānu un eerashāhm. Sluddinašānas. Turgus.

Nr. 9. Jaunas sīnas. Jauni grehzinecki. Blukka-walkars. Bezze Latweefchi. Kā Mallajeeschi krodilus ferr. Abstneeze. Lehta pelna. Stahstini. Sluddinašānas. — Miffiones sīnas. Tas Kungs klaudfina. Elka-deewu pabriki. Wedanailens, tas dseedatajs. Zittu Kursemmes draudschu dahwanas preefch Miffiones, no 1. Zuhla lihds 31. Dezemberim 1864. Rahwes peemina.

Nr. 10. Jaunas sīnas. Par dšintu mahju pirkšānu. Zuppiteris. Sluddinašānas. Turgus.

Nr. 11. Waldišchānas sluddinašānas. Jaunas sīnas. Bezze Latweefchi. Par dšintu mahju pahredschānu. Malrite pee Dippeku fkanstehm. Sawads pasta-kambaris. Skohlmeisteram blakku. Nē, zil zilweks par swehru warr

palikt! Stahstini. Sluddinašānas. Turgus. — Basnizas sīnas. Behmintera ammatš. Jauna fshola. Kahdas jaunas sīnas. Uffaukti un aismiggufchi.

Nr. 12. Sluddinašāna. Jaunas sīnas. Pompeji pilsehts. Bezze Latweefchi. Alminu eerohfchi. Mihlestibas prohwe. Sluddinašānas. Turgus.

Nr. 13. Jaunas sīnas. Kā Pehterburgā swefta=neddelu svehti. Bezze Latweefchi. April! April! Behrna isglabfchāna. Ne flatt' wibru pee zeppures. Sluddinašānas. Turgus. — Basnizas sīnas. Mans Jesu. Leeldecnas swehtki. Pahskattihis. Kuricemme Kahda jauna sīna. Uffaukti un aismiggufchi.

Nr. 14. Jaunas sīnas. No Duhrumuischās draudses. Ne wissur appafsch kahjam semme drohfscha. Kahds wahrds par Japanes feewahm. Bestaunigi sagli. Sluddinašānas.

Nr. 15. Sluddinašānas. Jaunas sīnas. Peemineet fawus wadditajus. Bezze Latweefchi. Seemela gaischums. Smeektu stahstini. Wifsjaunakas sīnas. Sluddinašānas. — Basnizas sīnas. Behmintera ammatš. Kursenime 1864. Augsts wezzums. Kahda jauna sīna. Atbilde. Uffaukti un aismiggufchi.

Nr. 16. Jaunas sīnas. Kursemmes orraju laudim sīna par netaika Sokolowicza mihlestibu, ar to wufsch tohs apgadajis. Uffaukschānabs us zeeniga Jaun-Auzes mahzitaja jantafchānu. Sluddinašānas. Turgus.

Nr. 17. Keisera Wifsaugitaka grahmata. Jaunas sīnas. Kā Kursemmē ar mahju pirkšānu weizees 1864tā gaddā. Par dšintu mahju pirkšānu. Padobms un palihgs. Stahstinsch. Sluddinašānas. Turgus. — Miffiones sīnas. Wedanailens, tas dseedatajs. Zil Schibdu taggad pasaulē.

Nr. 18. Sluddinašāna. Jaunas sīnas. Zlira esars. Padobms un palihgs. Sluddinašānas. Turgus.

Nr. 19. Jaunas sīnas. Padobms un palihgs. Weena deena fsholmeistera dšihwes gabjumā. Kā Wahsemme eefsch Dsteines weefi uj kahjam tohp lubati. Sobds uj pehdahm palkat. Smeektu stahstini. Sluddinašānas. Turgus. — Basnizas sīnas. Zittas jaunas sīnas. No Dubru muischās draudses. Ufchfirti pahri. Theodor Johann Hacussler. Uffaukti un aismiggufchi.

Nr. 20. Jaunas sīnas. Weena deena fsholmeistera dšihwes-gabjumā. 1813tā gaddā. Stahstini. Seedu mehnefs. Sluddinašānas.

Nr. 21. Jaunas sīnas. Weena deena fsholmeistera dšihwes-gabjumā. 1813tā gaddā. Sluddinašānas. Turgus. — Basnizas sīnas. Behmintera ammatš. Par kappu mahneem. No Banstas. Uffaukti un aismiggufchi.

Nr. 22. Jaunas sīnas. Kahdā mehrā lauddu staitlis wairojabs Widsemmē. 1813tā gaddā. Sluddinašānas. Turgus.

- Nr. 23.** Jaunas sūnas. 1813tā gaddā. Tschubstu piramide. Brubtgans un brubte. Swehti putni. Ueri flunste. Rahdu skabdi kreinolines padarra. Padobms. Stabstinsch. Sluddinaschanas. — Basnizas sūnas. Zittas jaunās sūnas. No Dobbeles. Widsemmes mahzitaju sanabtschana Willandē 1864tā gaddā. Uffautti un aismiggusch.
- Nr. 24.** Sūna. Jaunas sūnas. Dselse. 1813tā gaddā. Sluddinaschanas. Sūnas.
- Nr. 25.** Jaunas sūnas. Par dsimtu mahju pirkšanu. Melkulis. Stabstinsch. Sluddinaschanas. — Missiones sūnas. Missiones dsesma. Wedanaisens tas dsedatajs. Bahsles missions-beedriba. Deewelku tarsch. Missiones swehtki Hermansburgā. Kandazes brauzeji. Uffautti un aismiggusch. Sūna.
- Nr. 26.** Jaunas sūnas. 1813tā gaddā. Lauku kobjeju leetu un lohpu rahdtschana Nihgā. Pukku lappinas. Sluddinaschanas. Turgus.
- Nr. 27.** Jaunas sūnas. Us Nihgu. Padobms, kas naw pehz kuhgschanas. Par swju, putnu, lohpu un swebru dsihwes laiku. Sluddinaschanas. — Basnizas sūnas. Widsemmes mahzitaju sanabtschana Willandē 1864tā gaddā. Uf dampfugga. No Baldobnes. Jauna sūna. Uffautti un aismiggusch.
- Nr. 28.** Sluddinaschanas. Jaunas sūnas. Us Nihgu. Lauku kobjeju leetu un lohpu rahdtschana Nihgā. Sluddinaschanas.
- Nr. 29.** Sūna. Jaunas sūnas. Amerika. Patecsigs notifikums. Sluddinaschanas. — Basnizas sūnas. Zittas jaunās sūnas. Widsemmes mahzitaju sanabtschana Willandē 1864tā gaddā. Jauna Luttera balniza. Nahwes peeminna. No Uppesmurischas. Uffautti un aismiggusch.
- Nr. 30.** Jaunas sūnas. Patecsigs notifikums. Sluddinaschanas. Turgus.
- Nr. 31.** Zeen. Awisgu lassitaji. Mahloni. Padobms semmes kobjejeem. Notifikums ar naktsfauzeju Zelgawā. Apstrabpehtis sobbu gals. Kelamigs schahweens. Spobku stabsis. Sluddinaschanas. Turgus. — Basnizas sūnas. Mahsu kappu-swehtki Dubbultōs. Sūnas no palihdsibas beedribas. No Schlesijas. Dahwanas preefsch Missiones.
- Nr. 32.** Sluddinaschana. Jaunas sūnas. Labbal sibte robā, ne tā mednis kofā. Amerika. Sluddinaschanas.
- Nr. 33.** Jaunas sūnas. Stobla un dsihwoščana. Medito. Sluddinaschanas. Turgus. — Missiones sūnas. Missionara nahwes-dsesma. Basuto tanta. Jaunas sūnas. Tizibas wihes. Uffautti skabbardstai. Uffautti un aismiggusch.
- Nr. 34.** Jaunas sūnas. Rikkuni. Dselschu bedre. Medito. Dohmu skabbargi. Sluddinaschanas. Turgus.
- Nr. 35.** Jaunas sūnas. Preefschrafti. Zaur kahdahm wainaym Sibirias mebris izestabs. Stobla un dsihwoščana. Par Seemel-Ameritaneeschu farwalkibu. Stabstinsch. Dohmu skabbargi. Sluddinaschanas. — Basnizas sūnas. Kursemmes mahzitaju sinode 1865. No Walkas seminara. Sūna. Kā swehdeenas-skoblas zebhuchabs. Deewabihjigs zilwets. Uffautti un aismiggusch.
- Nr. 36.** Jaunas sūnas. Mibli Latweeschi Widsemme un Kursemme. Kas jadarra, ka sawus sraus un lohpus no schi mebra warretu pasargabt, kad Sibirias mebris weht naw izehlees. Mahmu tizziba. Jaunas gramatas. Dohmu skabbargi. Sluddinaschanas.
- Nr. 37.** Jaunas sūnas. Paleez eeksch semmes un us-turrees ar pectizzibu. Kā jadarra, kad Sibirias mebris jaw irr izehlees. Ehrniga kalihdsinaschanabs. Padobms. Stabstini. Sluddinaschanas. Turgus. — Basnizas sūnas. Jaunas sūnas. No Jrlawas. Kursemmes mahzitaju sinode 1865. Par sūnu. Uffautti un aismiggusch.
- Nr. 38.** Jaunas sūnas. Zeem Pehterburgā atnahfscheem raudadameem Latweescheem. Par dsimtu mahju pirkšanu. Ehrniga raddiba. Dohmu skabbargi. Sluddinaschanas. Turgus.
- Nr. 39.** Jaunas sūnas. Par dsimtu mahju pirkšanu. Sastaptschanabs melchā. Sauguschu dwihni. Sibiria. Stabstinsch. Sluddinaschanas. — Basnizas sūnas. Jaunas sūnas. Kursemmes mahzitaju sinode 1865. Uffautti un aismiggusch.
- Nr. 40.** Jaunas sūnas. Stobla un dsihwoščana. Kā tabds kalpa-puizis par flunstes-jahrtneekem un dselleszefku dohma. Gudris saglis. Mahzibas wahrdi. Sluddinaschanas. Turgus.
- Nr. 41.** Sūna. Jaunas sūnas. Stobla un dsihwoščana. Kā septini Waterborn kalnā kahpuschi. Dschefferfons Dahwis. Sluddinaschanas. Turgus. — Missiones sūnas. Basuto tanta. Gramata, ko Nihz Indias missionaris Neerlingis Gaujenes mahzitajam rakstijis. Aismiggusch.
- Nr. 42.** Sūna. Jaunas sūnas. Kas mihlestibu fehz, tas mihlestibu plaus. Deenwidneeki. Weefuls Amerika. No Sprantschu semmes. Zedera kofhs no Libanon eeksch Parises. Dwejadi saprohtams. Labba un lohti lehta tinte. Padobms preefsch schurku aisdshschanas. Ustizigs suns. Stipra krubse. Saumnaschanabs par taggadejn mohdi pee seewischkeem. Sluddinaschanas. Turgus.
- Nr. 43.** Jaunas sūnas. Delamarues grohsams lustballons. Sluddinaschanas. Turgus. — Basnizas sūnas. Jaunas sūnas. Kursemmes mahzitaju sinode 1865. Jrlawas skoblas swehtki, ko swehtija schinut gaddā, tanut 31. Augustā. Jrlawas skoblas swehtiba. Par leeldeenas swehtkeem. Par peeminnu.
- Nr. 44.** Jaunas sūnas. Par bahrdas dsihschanu. Ko zilwets dserr? Sluddinaschanas.
- Nr. 45.** Jaunas sūnas. Ko zilwets dserr. Stabstini. Atbide. Sluddinaschanas. — Basnizas sūnas. Sūnas, ko scho ruddent Ahdashu basnizā fazzija us Bihbeles-swehtkeem. Uffautti un aismiggusch.
- Nr. 46.** Jaunas sūnas. Saldata Prizzis. Stabstinsch. Gudribas graudini. Sluddinaschanas.
- Nr. 47.** Sūna. Jaunas sūnas. Saldata Prizzis. Sibbena spehreeni. Wifsjaunaka sūna. Sluddinaschanas. Turgus. — Basnizas sūnas. Par mahzitaja eewescham Aiskrauklē. Sūna par jaunu gramatu. Sūnas no Jrlawas palihdsibas beedribas. No Mohilewas. Kwehkers.

Nr. 48. Sinna. Jaunas sinnas. Par dsintu mahju
pietšhanu. Meegs. Sluddinaschanas. Turgus.

Nr. 49. Jaunas sinnas. No Avritas. Sillons. Sinna.
Sluddinaschanas. Turgus. — Missiones sinnas.
Jaunas sinnas. Basuto tauta. Nahwes sinna. Us-
faukti un aismiggufchi.

Nr. 50. Jaunas sinnas. Dschonsons un Amerikas
brihw-walstu nehgeri. Sillons. Juhru dšikkums.
Schehširdigs sleyfawa. Leez wehrá. Jaunas grabma-
tas. Sluddinaschanas.

Nr. 51. Sinna. Jaunas sinnas. Kahdi dsinšchanas.

fwehtfi Bidjemmê. Tad tad nelaine. Sluddinascha-
nas. — Basnizas sinnas. Wiblee lassitaji! Ká
firds preefch Deewa toby isfrattita? Zittas jaunas sin-
nas. Sinna no Keepajas palihdšibas beedribas. Kweh-
fers. Aismiggufchi.

Nr. 52. Wezza gadda beidsjamas sinnas. Sifnuga pa-
teiziba zeen! Latweefchu Awifchu drangeem. Sibda tab-
piufch. Tas nekas ne kufch, tas stahw gaušham smulki.
Putnu teefafchana. Pasauls behrnu gudriba. Latwee-
fchu Awifchu lassitaju „paldeems“ 1865to gaddu beidsot.
Sluddinaschanas. Turgus.

No jensures atwehsehts. Jelsgawá, 22trá Dezembert 1865tá gaddá. Nr. 211.

Latweeschu Awises.



No. 1.

Zettortdeenä 7. Januari.

1865.

Deews swehti jannu gaddu wisseem!

Kurfemme, Widfemme, Jaggannufemme gaida sawa jauna angsti zeenijama General-Gubernatera lunga atnahkschanu, General-leitenanta grawa Schuwalowä, Rundales zeen. lunga, ko muhsu schelligais Kungs un Keisers gaddu beidscht mums dahwinajis par wirwaldineeku. Lai Deews wiinam dohd swehtibu Keisera tehwa prahtu pee mums isdarroht un muhs aplainoht un mums — pateizigu preezigu sirdi klansoht, labbumu un schelastibu bandoht. Saffa, ka schinnis neddetäs zeen. General-Gubernatera lungs Rihgä atnahkschoht.

Rihgä. Gaddu beidscht Rihdsineeki muhsu lihdschinnigam zeen. General-Gubernatera lungam, generalam baronam v. Riewenam, sawu pateizibu un gohdu parahdijuschi arri ar to, ka itt wiffas Rihgäs leelas dseedataju beedribas, ar muhsiki un saweem beedribas farrogeem leelä garrä rindē, pawaddita no dauhs tuhlfoscheem zilwefeem, nogahjuschas ar smukki pehrwetahm lampahm waklarä us pilli un tur us leela pilsplatscha appatsch baronä lohgeem usdseedajuschas kahdas jautas dseefmas. Zeen. barons Riewens ar preeka affarahm azzis no wiffas sirds pateizees un labbdeenäs mihsleem Rihdsineekeem atdewis.

Zelgawa. Jaunu gaddu paldeews Deewam preezigi, meerigi un labbä wesselibä effam sakfuschi un wiffadi gan labbi eet; bet tillai naw nekahda seemas zella. Ier mihsfäs laiks lä ruddens laikä — naw nekahda sneega un femme pa wirsu jau tä atkuffuse,

ka pa dubleem jabrauz. Tomehr leddus uppe wehl til bees, ka wehl brauz pa uppi kam weegla fehweite un drohschs prahts. Pee Rihgäs wairs ne drihkschoht pahri braukt par Daugawu. Ja Deews ne dohs wehl seemas zellu, tad grehti deesgan buhs ar malkas un buhwejamu leetu weschamu. Schis buhs beidsamais gads, ka Zelgawa, Bauska un tahs muishas pee muhsu leelupps wehl dabuhš frohna plohta malku. Ja nu taggad ne buhs seemas zelsch, tä ka nei pilsatä ne warr malku eewest, nedf pawaffar pa leeluppi malka ne warr atnahkt — tad ar malku behdas gan irr gaidamas.

Zelgawas aprinka rentes kambaris ar wezzu gaddu nozelts, ka nu tillai gubernements rentes kambaris palizzis, kas ar 1mo Januari sawu darbu sahjis un kurreä frohna nauda tohp ismaksata un eemaksata pehz jauneem Keisera likkumeem par rentes kambareem.

Rihgä 28tä Dezemberi leelas gildes birgeri bij fanakluschi un nospreeduschi peenemt tohs jaunus padomus, pehz kurreem Rihgäs birgeru likkumi effoht pahrtaisami.

Rihgä cetäisijusees beedriba, kurreas lohzetli ne ween gahda, ka pilsatam buhtu labbas ugguns sprizzes un wiffas leetas kas waisjaga un derrigas, kad ugguns grehts zehlees, ka ugguni warr apdschit un nelaimigus isglahht no ugguns, bet kas arri paschi no sawas beedribas waldineekeem walditi un wadditi rohkas peeleeft un labbi us to ismahjiti ar gudtribu un drohschibu pee

ugguns darbojabs. Schi beedriba nopirkufe Wahz-semmē dahrgu jaunās mohdēs ugguns sprizzi un pee tahs peederrigas leetas un pats meisteris, kas to taisiis, atnahzīs lihds us Rihgu un nu eemahza ugguns beedri-bas lohzeklus, kā ar schihm leetahm pee ugguns grehka jadarbojabs, un tē effoht ko mahzitees un redseht. 31mā Dezemberi pee Enlenderu basnizas Daugawas maškā rahdijuschi, zil derrigas schihš leetas irr. Leels kauschu pulks bijis skattitees. Schi skunstiga sprizze ne effoht leela tā ka 4 zilweki to weegli warr wilkt. 28 pehdu garru truhbu no audekta eelikkuschi Daugawā un sprizzes mašchine darbodamees tā uhdeni zil ween waijaga eewillkusi sprizze; tad wehl mašchinei peelikkuschi 200 pehdu garru audekta truhbu, tā ka uhdeni lihds pat pilfata muhreem warejuschi dsiht. Rahdijuschi zil uhdena ar scho sprizzi warroht noliktā laikā issprizzeht; tad arri rahdijuschi zil augsti to uhdeni warroht sprizzeht. To laiduschi prett basnizas tohrni un uhdens gahjis augstaki nekā 100 pehdu. Parleekam labbi un ahtri wissu to padarijuschi, jebšchu schee beedri til ihfā laikā wehl ne warejuschi gruntigi scho darbu eemahzitees. — Rahdā pagrabbā arri eededninajuschi sehru, pikki un zittās tahdas dedsinajamas leetas un kad nu tai pagrabbā dedsis un til neganti duhmi un twaiki bijuschi, ka zilwekam eegahjuscham tuhda ja-apflahpst, tad Meha lungs ar saweem beedreem, isgehrbuschees ar ihpaschi us to taisitu apgehrbu eegahjuschi pagrabbā, isdarbojuschees un ugguni ap-dschuschi — un redsi teem neneeka ne kaitejis. Tur darbojuschees kā lauka buhdami. To schis apgehrbs irr kā brunnas prett ugguni un pahr wissu gahwu, waigu un kallu irr tahdas brunnas, ka nifnee duhmi un twaiki ne warr muttē eekluht, bet zaur garrahm truhbahm teem no ahrpuffes arween nahf skaidrs gais (lupte) pee muttes un nahsim, tā ka weenumehr dwašchu drohschi warr wilkt. Redsi zil tas gudri irr isdohmahts un isdarrihts. Zil dauds nelaimes un pohsta schi gohda beedriba no Rihgas pilfatneekem warrehs ugguns grehka laikā nogreest.

Behterburgā ar telegrawi sinnas atnahkuschas no Rizzas, ka muhsu augstas Keisereenes Marias Alekxandrownas wesseliba jo deenas jo wairat stiprinajabs, kā ir augstais Krohnamantineeks Nikolai Alekxandrowitsch atspirdis un taisfootes no Rizzas eet us Neapeles pilfatu.

Behterburga. Teem, kas likuschees peerakstitees pee tahm jaunahm obligacionehm, ko krohnis taggad issaidis no 4—12tam Dezemberim, — taggad no 4ta lihds 15ta Janwara deenat (pulksten 10 lihds 3 pehz pufdeenas) Rihgā un Behterburgā pee walstsbankas ja-eemakfa ta dalka, kas teem par to jamakfa.

Behterburga. Schinnis gaddēs ir Kreewi, —

tāpat kā Wahzeeschi no wezzem laileem jau darrijuschi, — fahkuschi seemas swehtku waklarā taisiht Krist-lohziinus, kur behrni un wezzaki un draugi weens ohtru apdahwina un ar to grihb weens ohtram parahdiht, zil preezigi tee par to, ka Deews Kungs to leelu preeku saweem nabbaga grehzigeem zilweka behrneem padarijis un sawu paschu Dehlu par Pestitaju dahwinajis. Taggad ir wissos Behterburgas nammōs tahdi baggati puschfoti un gaisfoti Krist-lohziini bijuschi redsami. Ir wissi Behterburgas kaupmanni lohpa sawā leelā Klubbas sahlā schinni seemas swehtku waklarā bij fataisijuschi warren leelu Krist-lohku un ispuschlojuschi ar swezzehm, ar wissadu spohschumu, gresnumu un baggatahm dahwanahm un tad eeweddu-schi 600 no saweem behrneem, lai nu katrs mekle sawas dahwanas un pa-ehdabs ar saldumu. Tad ta bijuschi leeli preeki un lihgsmoschanahs behrneem ir leeleem. Kad behrni wehl kaldu stundu bij isdanzojuschees, tad pehzak ir tee leele noturrejuschi leelas balles. — Muhfu pilfatu nabbagu nammōs un skohlās un ir daschā lauku skohlā arri schehligi lungi un apgahdataji isgaddus nabbageem, bahrineem un sehrdeenischeem fataisa Krist-lohziinus un tad tohs meelo un apdahwina ar kristigu rohku, lai ir scheem swehtais seemas swehtku preeks wairotōhs un lai peeminn, ka zaur Jesu Kristu mums tas leelakais preeks un tahs dahrgakas dahwanas dohtas.

Behterburgas zeetuma nammam Tarassowa lungs schinkojis tahdu mašchini, ar kurren taisa tahs gaismas bildes (Photographien), kas wisseem laudim taggad sinnamas. To dahwinajis tadeht, lai no il-katra arrestanta tai zeetumā warretu bildi taisiht, ka, kad kahds buhtu isspruzzis, pehz tahs bildes to warretu labbi pasiht, woi tas tas behglis, ko atkal faheruschhi. Zittās semmēs, wissuwairat Amerikā itt no wisseem laundarritajeem taisa tahdas bildes un tahs pakarr wissos zeetuma nammōs un polizejās, lai pasiht arrestantu un zeetumneeku waigus. Zaur to jau daschu laundarritaju dabbujuschi fakert, kas bes tam kuhu nosuddis.

Wilnas General-Gubernaters Murawjews rakstijis saweem Wilnas, Grodnas, Kaunas, Witepskas, Minskas un Mogilewas gubernatera lungeem, lai reiso pa sawahm gubernementim un apluhko, woi arri wissur darroht un spreeschoht pehz likumeem un taisnibas, un lai stipri peeteizohht itt wisseem, ka gohdigi un ustizigi turrah; jo taggad paldeews Deewam dumpis nobeigts nu nu atkal wiss warr eet pa kahrtam un gohdam.

Kronstatte. Kahds larra-luggis schahwis par prohwi. Labbi gahjis, bet kad schahwuschhi ar pirmo leelgabbalu, kas ohtrā rindē stahw, tad par dauds

breesmigi spehris! Peeskrehjuschi un redsejuschi, ka leelais-gabbals fasprahdsis gabbalds un gallinajis 12 matrohschus un 14 matrohschus til breesmigi sadraggajis, ka 7 pehzak nomirruschi un zitti 7 wehl lasareté. 1 matrohsis no ta spehreena juhrá bij eegahls tappis, bet scho isglahbuschi. To leelgabbalu taischt neredsama waina buhs gadijusees, ka ta warrejis pahrsprahgt.

Odeffa. Taggad kerra teefa likkuse noschaut itt besdeewigu 26 gaddus wezzu saldatu, kas weenu augstu gaspaschu bij aplaupijis un nokahwis. Teefa isteizis, ka winsch wehl 25 zittus zilwekus effoht nokahwis un aplaupijis! Til jauns — un tahds breesmigs besdeewigs slespkawa!!

Sewastopole. 2 Turku fuggi, — kas leelu pulku Tischerkeschu laudis no Kaukasus kalneem isgahjuschns gribbejuschi nowest us Turkusemmi, lai tee turdsihwo, — no breesmigahm wehtrahm Melná juhrá mehtati atnahkuschu pee Sewastopoles un ar laiwahm nahkuschu luhgtees palihgu, jo teem effoht peetruhjis maifes, uhdena un naudas un zeetuschu neisteizamu baddu, bailes un sehdsfibu, tá ka jau dauds effoht amirruschi. 2 deenas pee Sewastopoles buhdami, tee 50 lihkus no fugga eemetta juhrá. Woi scheem nelaimigeem ue buhtu bijis labbaki gohdam palikt sawá tehwiseemé appatsch shehliga Keisera waldischanas un gahdaschanas, neká pahrgalwigi un ne gribbedami klawfcht atstahht wihko tehwiseemmi un tihshi breesmas dohtees!

Wahzfemmei paldeews Deewam ar karru gan wairs naw japuhlshs un meera kuntrakte wezzá goddá ar Dahneem notaisita; tomehr Selswigas-Olsteines-Lauenburgas leeta wehl nebuht naw beigta. Jo neweens wehl ne sinn teikt, ka nu paliks ar schim Dahneem atnemtahm semmehm, kas Gistreikeru un Bruhschu rohkás zaur to meera derricku irr nodohdas, un kuzsch nu buhs winnu paleekams waldineeks. Jo to irr deesgan, kas gribb peerahdiht, ka tam irr mantineeku rektes, pehz kurrahm tam buhtu japaleek par scho semmu waldineeku. Bet par scho leetu zittá lappá dohsim skaidrakas sinnas.

Bruhshu lehnisch schinnis deenas sa-azijnajis sawu leelu walts landagu, un fahkdams to pats usrunnaschoht ar slipreem wahrdeem; jo Alwischu lassitaji sinnahs, ka wissadas starpibas bijuschas un wehl irr starp Bruhschu ministereem un starp landagu, fo wehl ne warrejuschi islihdsinatees.

Rohma. Pahwests, Kattolu basnizas augsta galwa, islaidis grahamtu us wissu Kattolu basnizu walstu waltsis, kas usrunna un pahrmahza wissus, kas schds laids ne gribb pasemmotees nodi klawfcht pahwestam ka sawai

galwai un ka wirswaldineekam pahr wisseem waldineekteem, bet winna laizigu un garrigu spehku gribboht mastnaht, jebshu winsch effoht likts Kristus weetneeks wirs semmes. Schai grahamatai nu tohp dauds prettim runnahts Kattolu semmés un Sprantschu waldischana aisleeguse, ka scho grahamtu Sprantschu basnizas un Alwisés ne buhs sluddinaht. Ta effoht prett Sprantschu waltsis likkumeem. Zaur to nu zelsees un jan fahht zeltees starpiba starp Napoleonu un pahwestu un warr gadditees dascha sajuschana Sprantschu semmē. — Gruhti deesgan taggad irr Sprantschu augsteem biska-peem, kam jaklausá ir keisers ir pahwests. Gudrais un stiprais waldineeks Napoleons gan sinnahs ir scho leetu tá iswaddiht, ka labbi isees.

Sprantschu femme. Napoleons us meeru ween dohma no to pasarga zil sinnadams. Jauna gadda deená usrunnadams wissu walstu weetneekus Parisé, kas nahkuschu winnu apswেইনabht sawu keiseru, keh-ninu un augtu semmes waldineeku wahrdá. — Napoleons skaidri teem isteizis, ka ar wisseem waldineekteem draudfibu turroht uu stipri ar to ween darboschotees, lai mihlestiba, meers un taisniba winnu starpá paleek un wairojahs. — Napoleons taggad sawu tuwaku raddineeku, tehwa brahta dehlu prinzi Napoleonu uszehlis par sawas wissaugstakas waltsis rahs wihze-presidentu.

Wihne gaida Bruhschu prinzi Weidriki Kahlen, kas nahkuschu Gistreikeru keiseru apmelleht un isrunnatees par to starpibu, kas rahdabs buht starp Gistreikeru un Bruhschu waldischanu Wahzsemmes un Selswigas-Olsteines labbad. Schis prinzis irr tas pats, kas Dahnu karrá bijis par kerra-waddoni un til dauds gohda nopelnijis gudrs un drohschs generals buhdams.

Spanias waldischana nospreduse, ka nekahdu karru ne gribboht ar to leelu fallu Ddmingu Amerikas juhrá, kur atswabbinajusches Nehgeri dumpi bij zehlschi, paschu walsti eetaisjuschi, bet kur jalku jalkahm deesgan gahjis, ar Spaniu karru fahkuschu un fo Spania atkal gribbejuse uswareht. Taggad tohs gribboht atstahht ar meeru, lai paschi sinnahs.

Ameriká gaddu beidscht kerra laukds maktigi darbojuschees un wehl darbojahs ar wissu spehku, un tadeht Linkolns pawehlejis atkal nemt 300 tuhstfoshus nekruhshus. Seemelneeku kerra-leelskungs Grants gan wehl stahw meera kurrat us wehrgu-walstineeku galwas pilfata pufi un taisfahs leelafas leetas padarriht. Pa tam teizamais un drohschais generals Ser-mans, kas ne dohmajohht ne gaidohht eelauses wehrgu-walstis un wissus isbeedinajis, un jau wairak neká 300 juhdses tai semmē ar sawu kerra-spehku istaigajis gan sakaudams eenaideekus, gan winnu pilfatus panendams un islaupidams neká bij nodohmajis, lai-

migi nonahjis lihds Sawannas stipram pilsatam un tà faweenojees ar seemelneeku karra-luggeem, kas teem nu ir par drohschibu un palihgu. Sawannas pilsatu aphegerejis un to panehmis pirmis nekà wehrgu-walstneeku leelce generali un karra-pulli tam warrejuschi nablt palihgà. Sawannas pilsatà panehmis 150 leelus-gabbalus, 30 tuhft. leelus palkus ar bohwillu, dauds karra-leetu un 800 sawangojis. — Atkal zittà weetà seemelneeku generals Tohmis gluschi sakahwis wehrgu-walstneeku karra-spehku, tam panehmis 50 leelus-gabbalus, wiffadas karra-leetas un tam nu arween wehl dsennahs palkat us Kolumbias pilsatu. Tà tad nu wehrgu-walstneekem jannu gaddu jahloht eet grehti deesgan. Lai Deems dohtu, ka scho breefmigu karru ahtri warretu nobeigt, kas schis baggatas semmes tà pohsta!

Japana taggad eetaifa leelu draudsbu un andeli ar Giropas tautahm. — S—j.

Banfa. Pee mums lihds schim itt nelo ne dsirdeja no mahju pirkshanas; ikweens gan gribbeja dsirdeht, kà zittur mahju pirkshana pawejahs, bet ne-weens ne drihtsteja prohweht, jeb arri ne warreja ar sawu dsimtsklingu salibgt. Taggad Derper-Mehmel-muischas Drengeru jaimneeks, kas arri irr aprinka teefas peesehdetajis, Gotthard Drenger, patè pirmais muhsu draudse, kas sawas mahjas par 4 tuhft. un 50 rubl. par dsimtu nopirka no sawa dsimtsklunga Guido v. Nahden tahdà wihse: Tuhdal winsch ismaksaja 500 rubl. un pa nahkoscheem Jahneem winsch zaur sawa dsimtsklunga apgalwoschanu no Kursemmes kredita-beedribas bankas inems 1 tuhft. 50 rubl. un sawam kungam tohs atdohs. Ta zitta nauda winnam, no nahkoscheem Jurgeem rehkinahs, irr ja-ismaksa eelsch 37 gaddeem, tà ka winnam ilktru gaddu irr jamaksa 5 prazentes par to parradu un 1 prazente no parrada kapitala. Kursemmes kredita-beedribai winnam buhs ihpaschi tas parrads ja-atlihdina. Tahdà wihse winnam isnahk itt weegli sawas mahjas nopirkt. Lihds schim winsch maksaja 205 rubl. rentes. Taggad wairak ne buhs jamaksa, ka til 215 rubl. ilktru gaddu un pehz 37 gaddeem mahjas pascham par dsimtu peeder bes kahdeem parradeem. Drengeru jaimneekam taggad puhraweeta semmes, zaur zaurim rehkinahs ar arramu semmi, plawahm un dahseem, maksaja 37 rubl. Kamehr pussi no sawa mahju parrada wehl naw ismaksajis, tamehr wehl ne warr sawas mahjas pahrdoh, pehz tam warr ar tahm darriht pehz pascha patikshanas.

J. K.

Maklawà ar to dauds darbojahs flaidru zukkuru taisht. Preeksch 6 gaddeem bij til weens patè zukkura pabrhkis, bet pehenaja gaddà jau 5 pabrhki ar zukkura taisshchanu strahdajuschu un dabubujuschu

888 tuhft. pohdus flaidra zukkura un 21 tuhft. pohdus sbrupa. Wiffu prezzi rehkinajuschu 3 millj. 884 tuhft. rubl. wehrtiba.

Kreewusemmes pilsats Irbits wiffus Wahzsemmes pilsatus ar daschadahm kaschoka ahdahm apgahda. 1845tà gaddà par 20 millj. rubuku un 1860tà gaddà par 49 millj. rubuku ahdas Irbite Wahzsemmei pahrdewuse. G. F. S.

Wexze Latweeschu.

I.

Wexze Latweeschu dsimtene.

Kà katram stahdinam sawa sakuite un katrai uppitei faws amotinsch, tàpat arri katrai tautai sawa dsimtene. Bet kur tad wexze Latweeschu dsimtene? Daschs us tam atbildehs: Nu kur tad zittur, kà Kursemmè un Widsemme, kur Latweeschu jau no wezzu wezzeem laiskeem mahjo. Bet tas naw teefa. To flaidri sinnam, ka Lihwi, kas wehl scho baltu deenu Kursemmè garr Dundagas un Wentspils juhrmalli un ais Nihgas garr Widsemmes juhrmalli mahjo, jau preeksch Latweeschu atnahshanas Kursemmè un Widsemme irr dsihwojuschi. Arri to sinnam, ka wexze Latweeschu no Bruhscheem un Leisheem nahkdami, Kursemmè un Widsemme eelausufchees, Lihwjus uswarrejuschi un tohs us seemela pussi aisdinnuschu, ka til mass pulzinsch pee juhrmallas atlizzees. No kurrenes tad Latweeschu ihsti zehluschees, kur tee preeksch tam mahjojuschu, kad tee wehl ne bija ne Bruhschòs un Leischòs, ne Kursemmè un Widsemme, — par to naw nekahdas flaidras sinnas. Mahziti wihri, kas ar dauds tantu buhschanahm, winnu wezz un wezzahm wallodahm un raksteem ismelledami publejahs, tee falka un gribb peerahdiht, ka Latweeschu dsimtene effoht Asia, Indias semme, ap Ganges uppi, no kurrenes laikam arri Wahzu tauta zehluschees. Tur wehl taggad mahjojohht tauta, kam walloda un eeraschas ar wezzeem Latweeschem dauds mas lihdsigas. Wexze Latweeschu bija kluffa, pazeetiga un meeriga tauta, tahdi effoht Indeeschi wehl taggad. Latweeschu walkaja garrus mattus un bahrsdu, arri schee tàpat darra. Latweeschu bij flaike un stipri no auguma, tahdi Indeeschi arr. Bet jo wairak walloda norahda us tantas dsimteni. To itt kà putnu passht no spalwas, tà shme tantu no wallodas. Weenas tantas laudis arri to paschu wallodu runna un tapehz wallodà irr schee tee tuwalee raddi. Bet arri daschadas tantas ar sawadu wallodu warr sawa starpà klahaku woi tahlaku radda buht. Winnu wallodas, lai arri sawadas rahdahs, irr tomehr no weenas saknes zehluschahs. Tahda leela sakne irr

Indo-Germanias walloda, Rihta-India. No schis wezzahs Indu jeb Sanskritu wallodas irr dauds jittas tablu jo tablu par semmes wirsu isplehtuschahs. Ta arri Latweeschu un Leischu walloda wezzai Sanskritu wallodai jo tuwu radda. Wallodas ismekletajs, zeen. Jaun-Auzes mahz, Bielenstein, leezina, ka „Leischu walloda Latweeschu wallodai ne ween mahsa, bet teescham Latweeschu wallodas wezzala mahsa, kas jauuo ta fakloht mahles weeta audsinajuse.“ Jeb lai zittu lihdsibu falku. Abbas wallodas lihdsinajahs almineem, kas no tahs paschas surtes, bet schis (prohti Latweeschu walloda) irr dauds walstihis un daustihis, tad glums un appalsch palizis; ohtes (prohti Leischu walloda) semmes klehpi gullejis un tadeht ka Deewa raddihts, kantainisch, greppainisch, asis un weetahm spihdigs, ka jo labbi winna dabbu warr tuhlt pasiht. Tad nu pee schi almina warr redseht tahs appalabs ohlas wezzu wezzo un pirmo buhschanu. Tapat Latweeschu walloda wairak walstita un ta fakloht wahrdu gallos nodilluse nekä Leischu walloda, tad schi mums warr wissadu mahzibu doht par Latweeschu tautas wezz'tehweem, ka tee runnajujschi.“

Wezzee Pruhfschi arri fennakos laikos effoht runnajujschi Latweeschu wallodai lihdsigi. Bet pehzlaika no Wahzeescheem uswarreti, tee ar scho tautu saweenojahs, sawu wezzo wallodu aistahja un Wahzu wallodu peenehma. Wehl taggad Pruhfschös, ne lahlu no Klaipehdas, pascha juhmallä (kurische Mehrung) scho wezzo Latweeschu wallodu runna. Bet wehl tahlaki ais Pruhfscheem — Meklenburgas semme — irr atradduschu Latweeschu wallodas sihmes, lai gan arri Meklenburgeeschi jau fenn gaddem par Wahzu tautu palikkuschu. Kahds Meklenburgas mahzitajs, Franke wahrdä, sarakstijis stahstus par Meklenburgas wezz un wezzeem laikeem. Schinni stahstu grahmata atrohnahs arri ta tehwa reise, ko wezzee Meklenburgeeschi flaitijuschu un kas ar muhsu tehwa reisu itt labbi fastann kohpä. Schinni luhgschanä mums gan daschs wahrds leekahs paswesch buht, bet walloda jau muhscham tahda ne paleet, lahda wezzos laikos bijuse. Daschs wezz wahrds tai subd un jauns tai weeta rohдахs, walloda pee-aug un paleet appataka un gluddenaka. Tapat ar wezzo un taggadejo Latweeschu wallodu buhs daschös wahrds leela starpiba. — Meklenburgeeschu wezza tehwa reisa ta skann: „Tades mus, kas tu es eefschan debbes; sis sweriz tows warez; enach mums tows walstibs; tows prooz bus ka eschan debbes ta wurjam semmes; masse demische mayse dus mums schoden; pammate mums mussu grafhe, ka mes pammat mussu paradacken; ne wedde mums louna badele; bet passarza mums no wusse loune.“

Bet par Latweeschu wallodas fakni runnadams, gan-

dribs jau par tablu no zella noklihdu. Tadeht atkal usjahku par muhsu wezztehwi dstitenti, kam wallodas fakne us Indiu norahda. Ka un kad Latweeschu no tablas Indias us scheijen atnahkuschu, par to mums naw nekahdas skaidras finnas. Wezzas stahstu grahmatas to tik fakka, ka Latweeschu tauta Pruhfschös un Leischös jau no wezzeem laikeem mahjojuse. Mettu rettais arri to peeminn, ka wezzee Latweeschu arri Italia bijuschu. Det kapehz tur naw palikkuschu, to ne finn. Ja ta bijis, tad laikam no Indias schury nahdani, tur kahdu laiku apstahjuschees, kapehz tad arri, kad schi apmettuschees, pehz Lateinescheem par Latteem nosankuschees un sawu pirmo mahjas weetu pehz Rohmas par Rohmawu jeb Jaurohmu saukuschu. Widewuts bijis Latweeschu beidsamais waddens, kas tohs schury weddis. Schis bijis sirdigs kareotajs, kas wezzohs semmes eedshwotajus Kuhens jeb Lihwus uswarejis un tohs us seemela puffi aisdinnis prohjam. Widewutam bij jauka ohsolu pakalne Pruhfschös us-taistitas skanthes, fur winsch drohschi dshwoja. Scho mahjolli sauza par Rohmawu, fur winsch ka kohnis (Lehninisch) par Latweescheem waldija. Widewuts dewa derrigns likkumus, lai lauschu starpä meers un labkala dshwe rastohs. Lai laudis pehz scheem darritu, tad winsch sinna ja tohs ka paschu Deewa praktu eestahstih. Winsch eezehla laikamettus, fur tad laudin Deewa praktu sinnamu darrija. Widewutam bija palihgi, kas winna wahrds dseedadami laudin isteiza. Schohs palihgus sauza par Waidelotteem un Lihgufoneem. Dauds no scheem atstatts no-waddos, ka Widewuta weetneeki starp laudin mahjoja un par kahrtibu gahdaja. Wezzumä eegahdaja Widewuts weetneeku Krihwu. Tad pats us leela sahrta (malkas strehka) dshwos fadedsinajahs, fazzidams, ka griboht pee labbeem garreem no-eet un par saweem laudin tur luhgt. Kad nu schis tautas waddons, labdarritajs, semmes kohpschanas zehlejs un tehws bija nomirris, tad winnu eezehla deewu kahrtä, tam uppurus wehleja un to par Ischwam brote jeb par Zeemneeku nosauza. Wehl 500 gaddus pehz winna nahwes tauta winnam ka semmes kohpschanas tehwan wissu lauku kohpschanu uswehleja. Utraddahs daschäs mahjäs ihpaschas swehtas weetas, fur Zeemneekam meddu un peenu preekschä zehla. Un lai gan wissi winnu tik augsti ne zeenija, tad tomehr neweens Zeemneeku tad ne aismirsa, kad kahdu gohda deenu swinneja. Pirms ehda, ikreis papreeksch kahdus kumosus faktä metta Zeemneekam par labbu. Pirms meestinu (meddus allu) dsehra, tad ikreis kahdu lahiti Zeemneekam par gohdu islehja semme. Bet jo wairak Zeemneeku gohdaja pawaffara- un blukka swehtkos.

(Us preekschu wehl.)

Par dšintu mahju pirkšchann.

Ka dšintu mahju pirkšchana par leelu swehtibu irr, ne ween pascheem pirzejeem, bet arri wiffai tantai un wiffai tehwu-semmei, to taggad paldees Deewam ne weens wairs neleedsahs. Bet dascha leeta par labbu teek teikta un tomehr us preekšchu ne-eet. Tadehl japrassa, woi zeematu pirzeji waitojahs, woi ne? Widsemmneeks buhdams par Kursemmi ne ko nemaklu teikt. Bet ka Widsemmē zeematu pirkšchana stipreem sohleem us preekšchu tekk, to skaidri no 1864 gadda Rihgas awišchu Nr. 277 warr atskahrst. Prohti tē skaidri teek isteikts, zil dahlderu no 1827 lihds 1864 gaddam pirkti.

lihds 1827:	87 dahl. 54 gr. par	5813 rbl. 85 fap.
1829:	52 = 62 = par	3100 = — =
1834:	20 = — = par	800 = — =
1835:	71 = 32 = par	2857 = — =
1839:	54 = 11 = par	4885 = — =
1843:	56 = 11 = par	5678 = 57 =
1844:	78 = 82 = par	8960 = 29 =
1845:	19 = 78 = par	1500 = — =
1846:	92 = 42 = par	5850 = — =
1847:	66 = 59 = par	6982 = — =
1848:	72 = 13 = par	11255 = — =
1849:	93 = 29 = par	11581 = 33 =
1850:	38 = 8 = par	3800 = — =
1851:	79 = 6 = par	6832 = — =
1852:	235 = 33 = par	20775 = — =
1853:	835 = 13 = par	86910 = — =
1854:	954 = 81 = par	100161 = — =
1855:	834 = 45 = par	97057 = 80 =
1856:	1213 = 35 = par	144080 = — =
1857:	2984 = 59 = par	326180 = 64 =
1858:	929 = 55 = par	108676 = 81 =
1858:	8 = — = par	? = — =
1859:	278 = 47 = par	27901 = 61 =
1860:	302 = 4 = par	29650 = — =
1861:	1382 = 12 = par	157606 = 84 =
1862:	4094 = 71 = par	650945 = 43 =
1863:	5114 = 69 = par	847200 = 50 =
1864:	15197 = 60 = par	2365758 = 52 =
1864:	4932 = 87 = par	? = — =
? :	1826 = 69 = par	289614 = 62 =
? :	58 = 24 = par	? = — =
37066 dahl. 68 gr. par		5333314 rbl. 68 fap.
4999 = 21 = par		? = — =

Wijs kohpā: 42065 dahl. 89 gr. jeb 525 arkti.

No scheem skaitleem irr redsams, ka 1852 gaddā, tas irr 12 gaddus atpalkat, zeematu pirkšchana stiprak' fahkusehs waitrotees, kamehr beidsot 1864 gaddā

wairak zeematu pahrdohiti, ne ka pa wiffieem preekšchajeeem gaddeem. Laikam schiini 1865 gaddā wehl wairak tiks pahrdohits. To no ta warr eegaumeht, ka 146 muischneeki ar 1717 arkleem zaur Hofgericht-teesu weeglakas pahrdohschanas dehl zeematu semmi no muischas semmes atschkirt likluschi.

Widsemme schkirrahš tschetros aprinkos: Rihgas, Zehsu, Tehrpates un Behrnawas aprinkis.

1. Rihgas aprinkim irr 34 draudsēs. 19 draudsēs zeemati pahrdohiti:

Abdaschu dr.	18 dahl. 46 gr. par	3702 rubl. 22 fap.
Mahlpils dr.	210 = 78 = par	? = — =
Ritares dr.	174 = 8 = par	? = — =
Krimmuldes dr.	111 = 70 = par	15764 = 33 =
Krimmuldes dr.	58 = 77 = par	? = — =
Turaidas dr.	150 = 77 = par	19019 = — =
Mattei dr.	150 = — = par	? = — =
Sigguldes dr.	51 = — = par	8160 = — =
Sigguldes dr.	28 = — = par	? = — =
Maddaleenes dr.	320 = 48 = par	47822 = 52 =
Straupes dr.	550 = — = par	77000 = — =
Straupes dr.	1093 = 68 = par	? = — =
Ummurgas dr.	285 = 83 = par	38271 = 4 =
Ummurgas dr.	849 = 35 = par	? = — =
Dikku dr.	448 = 75 = par	? = — =
Rubbenes dr.	33 = 15 = par	3316 = 75 =
Balmeeres dr.	268 = 47 = par	32180 = — =
Balmeeres dr.	152 = 48 = par	? = — =
Vimbashas dr.	155 = 28 = par	15850 = — =
Allojes dr.	819 = 87 = par	122722 = — =
Mas-Sallazes	4054 = 57 = par	627850 = — =
Mattischi dr.	396 = 58 = par	81124 = — =
Burtneeka dr.	39 = 50 = par	3210 = — =
Burtneeka dr.	36 = 23 = par	? = — =
Rujenes dr.	3954 = 74 = par	662453 = 64 =
Rujenes dr.	332 = 29 = par	? = — =
11211 dahl. 21 gr. par		1758445 rubl. 50 fap.
3534 = 81 = par		? = — =

Wijs kohpā 14746 dahl. 13 gr.

2. Zehsu aprinkim irr 29 draudsēs. Tē pahrdohiti:

Zehsu draudsē:	195 dahl. 6 gr. par	27241 rub. 67 fap.
Zehsu draudsē:	58 = 24 = par	? = — =
Abraitšes dr.	182 = 6 = par	25281 = 15 =
Raines dr.	287 = 39 = par	34108 = 33 =
Dsehrbenes dr.	115 = 11 = par	6851 = 33 =
Landohnes dr.	50 = 21 = par	9900 = — =
Behrsaines dr.	67 = 11 = par	6466 = 50 =
Zehswaines dr.	66 = 36 = par	7875 = 99 =
Peelalgas dr.	8 = 15 = par	1225 = 40 =
Alukšnes dr.	225 = 47 = par	20744 = 28 =
Oppefalna dr.	203 = 74 = par	28905 = — =
Smiltēnes dr.	555 = 86 = par	100469 = 75 =
Palzmares dr.	51 = 42 = par	7587 = — =

(Schē stannu dewejam jeb driffetajam missejees. Wīnsch zittas draudsēs weckā Palzmares draudšī peemīnejis. Zo Palzmarē wehl ne kahdi zeemati ne-essot pahrdohiti.)

Tirfes dr.	79	dahld.	81	gr.	par	10650	rub.	—	kap.
Chweles dr.	363	=	58	=	par	59845	=	—	=
Chweles dr.	980	=	14	=	par	?			
Chrgemes dr.	1317	=	62	=	par	193052	=	8	=
Chrgemes dr.	188	=	76	=	par	?			
Obtras dr.									
teefas aprinki	383	=	12	=	par	65683	=	50	=
Sestas dr.									
teefas aprinki	237	=	6	=	par	?			
	4152	dahld.	68	gr.	par	605886	rub.	98	kap.
	1464	=	30	=	par	?			

Wifs kohpā 5617 dahld. 8 gr.

Tehrpatēs un Pehrnavas aprinka draudšes ar wahrdu nepeeminneschu, tadeht ka schē Jggauuni dšihwo un Jggauunu wahrdi Latweescheem sweschadi skann.

No Tehrpates aprinka 24 draudšehm 20 draudšes irr pahrdohti:

11089 dahld. 19 gr. par 1344236 rubl. 94 kap.

No Pehrnavas aprinka 18 draudšehm 10 draudšes irr pahrdohti:

10613 dahld. 47 gr. par 1624745 rub. 26 kap.

Abbōs Latw. aprinkōs pahrdohti 20363 dahld. 22 gr.

Abbōs Jggauunu apr. pahrdohti 21702 = 67 =

Kohpā 42065 dahld. 89 gr.

Abbōs Latweeschu aprinkōs irr 63 draudšes. Abbōs Jggauunu aprinkōs irr 42 draudšes. No ta warr eewehroht, ka Widsemmes Jggauunu puffē zeematu pirkšana stiprał wairojusehs kà Latwju puffē. Jo 42 Jggauunu draudšes 1339 dahld. 45 gr. wairak pahrdeuschas kà 63 Latwju draudšes.

Wehl japeeminn, ka krohna muischās ne masak zeematu pahrdohti kà muischneeku muischās. Bet jif katra krohna muischā zeematu pahrdohti, par to mums skaidrales sinas truhst.

Us preekschu laikam arri tohs zeematus fahs pahrdoht, kas peeder pēe mahzitaja muischahm un pēe pilsfēhtu muischahm. Tahdi zeemati Widsemme lihds schim wehl nau pahrdohti.

Zaur zaurim rehlinajoht pirzeji par dahlderis 143 rub. 88 kap. fudr. maksajusch, ihpafchi:

Rihgas aprinki 156 rub. 85 kap. fudr.

Zehsu aprinki 145 = 92 = =

Tehrpates aprinki 121 = 22 = =

Pehrnavas aprinki 153 = 18 = =

Ne retti semmneeki pirktus zeematus zitteem semmneekem pahrdeuschu un daschi pēe tahdas pahrdohschanas labbu pelnu dabujusch. Pehrnavas aprinki no 1856 gadda 28 pirzeji sawus zeematus atkal pahrdeuschu. 1 pirzejs zeematu pahrdohdams ohtr' tik dauds dabujis, kà pats bija maksajis. Pa wiffam teem 28 pirzejem, kas sawus zeematus atkal pahrdeuschu, 22,999 rub. 15 kap. fudr. pelnas bijusch. Preeksch ne jif ilga laika Rihgas aprinki 1 un Tehrpates aprinki 5 pirzeji sawus zeematus atkal pahrdeuschu un par katra dahlderis 30 rub. fudr. wairak dabujusch, ne kà paschi bij maksajusch. Un prohti schēe pehdigeo 5 pirzeji pirktōs zeematōs paschi dšihwoht wehl nebij fahkusch, kad tohs jau atkal bij pahrdeuschu.

Wifs wairak zeematu Widsemmes seemeta- un deenas widdus-puffē pahrdohti. Widsemmes austruma puffē un Widsemmes widduzis jeb kohdōs kà leekahs drusku atpakkal palikkusch. Rihgas, Zehsu un Pehrnavas aprinkōs zeemati gan drihs par to paschu maksu pahrdohti. Tehrpates aprinki tur pretti dahlderis 35 rub. fudr. masak maksajis kà Rihgas aprinki un 24 rub. masak kà Zehsu aprinki. Par to ne warr brihntees, kad eewehro, ka Tehrpatescheem gruhstak nahlahs, sawas prezzes us Rihgu west, kà teem Widsemneekem, kas Rihgas un Zehsu aprinki dšihwo. Kas Pehrnavas aprinki dšihwo, teem atkal weegli nahlahs, sawas prezzes us Pehrnavu west. Tadeht Tehrpatescheem taisnibas pehz masak jamakfa. Arri Tehrpates aprinki zeemati agrak pahrdohti, kà zittōs aprinkōs. Un to jau kates sinn, ka mihta semmite gaddu no gadda palek dahrgaka, tadeht ka semmes augli palek dahrgaki un nauda tur pretti lehtaka. Ko agrak par rubli warreja pirkt, par to taggad gan drihs jamakfa 2 rubli. Tadeht muischas til labb' kà zeemati par til lehtu naudu wairs newarr dabujusch kà agrak. —

Tad nu, tautas draugi un tehsemmes mihtotajr, preezajatees, jo gruntineeku skaitlis azzim redsoht stipri ween wairojahs. —

Sludinafchanas.

No **Wezzumuischas** krohna pagasta teefas tohp sinams darrihts, ka Drahtes muischā preeksch pahrdohschanas stahw:

- 1) weens sirgu stallis preeksch 20 sirgeem eerikthehts kohpā ar wahgust un diwahm flehtim,
- 2) weena steddele pēe muischas schenka, un
- 3) allus bruhscha traunki, starp kuzzeem zitti no warra jeb kappara irr. —

Ta pirma kohlischanas deena tanni 15tā un ta ohtra jeb beidsama 16tā **Webruari 1865** taps noturreta. 2

Wezzumuischas pag. teefā, 21mā Dezemberi 1864.

(Nr. 2286.) Preekschdetajs: J. Sauer.

Teefas skrihwēris: A. Smugge.

Pēe Jhles kēstera irr isdohdamas weenbalsigas ehrgesles. Pirzejs warr pahrleezinatees par wehrtibu pēe 1

Adolph Herrmann.

Par sinnu wiffecem teem, kam deri sinnaht, mehs tē isfluddinajan, ka mehs no Krohna effam usnehmischees wiffu to prowjantu fagabdabt, kas nabhofchā 1865tā gaddā ire wajjadfign itt wiffās Kursemmes Krohna magafshnēs, un ka mehs taggad no schi laila jau effam fahfufchi ar scho usnemtu lectu darbofees. Tad nu tee zeernigi fungi, kam patiltu til dāuds zil teem gribbahs **rudfu miltu, meeschu putrainu**, woi arri **rudfu un meeschu** mums pahrdohht un list nowest Jelgawā, Zehkabsstättē, Jaun-Jelgawā, Kuldigā, Bauskā, Leepajā un Palangā, woi arri Rihgā, Dinamindē un Pehrnawā, lai raksta woi nofubta terfcham pee mums, un peeteizahs zil un kā tee gribb pahrdohht; arri mehs apsohlamees zil spehdani malkabt to labbato tirgu ar tahdu sinnu, ka warrehs labprahht salihgt. 1

H. A. Markus mantinceki
Jelgawā pee fivjuzirgus.

Pahrdohdama muischā.

Kursemmes gubernementi, Sehlpils Wirspilstunga tee-fas aprinkē, nezil tablu no ta leekzella, kas eet no Jaun-Jelgawas us Zehkabsstättē, diwi werstes no Dangawas un septia wieses no Stokmanmuischas dšelles zelta staziones weena no rewijera ismebrota **muischā** (bürgerliches Lehn) ar weenu lohpu muischu, ar trihs frohgeem, septinahn sem-neeku mahjahn, un wiss kohpā ar 5 simts defferinehm (1 tuhst. 500 pubraweetahn) semmes, ar to rekti malku dabbuht un kalku-ahminns laust frohna rohbeichās — ire pahrdohdama. Kas to gribb pirkt, tas warr skaidrakas sinnas par to dabbuht **Dannenpeltes** muischā, Stokmanmuischai teeefcham prettim Kursemme. 1

No **Sallasmuischas** pagasta teefas teef wiffi tee, kurzeem fahdas tainas parradu jeb zittas praffischanas no tahs atfahhtas mantas ta eefsch Septembra mehueschā 1864 nomiruschā arendatera tahs Sallasmuischas pufšmuischas **Deggumuischās, Aus Mairinga**, buhtu, teef zaur scho fluddinashann usfaukti un usajimati eefsch diwju mehueschu laila, bet wehlahais lihds **26to Webruari 1865** ka ta beidsama isflehghschanas termina eefsch schihs lectas, pee schihs pagasta teefas peedoht un peerabdiht. Aridjan tee, kurri tam nomiruscham to parradā buhtu un fawus parradus lihds peemimetam terminam scheit ne peedohs, ar to dubuku malku ta parrada zaur teefu taps strahyeti. 2

Sallasmuischas pag. teefā, 21mā Dezebmeri 1864.
(Nr. 480.) Pagasta wezzakajs: R. Berg.
(S. W.) Teefas ftriebneris: A. Grün.

Es schē sinnamu daru, ka es Jelgawā Zehra kunga namuā, us Eshriwera eelas fubra, kur lihds schim atraine Mafalski dšiwjoja, to pafchu pagrabu no janna gadda efum usnehmis un apsohlohs wiffu s lauzineekus ifdeenas ar fnekkign suppi un zeppeti par lehtu malku apdeeneht. 1

A. Peters.

Wiffas fortes wihna, rumma m araka no **Madamowsky, Feldt un Lundberga** lehgera Rihgā, kā arri tabaku m zigarrus no **G. J. Holmberga** un beebra eefsch Rihgas, pahrdohd pehz Rihgas tirgus Jelgawā, pils eelā, barona von Roppa namuā pee **Eduard Kfermanna**. 1

No **Strundas** lihds **Leepajai** us zelta weens dšeltens fchumadans ar audekfu apwillts, kur eefschā 1 kashofs, 3 fwabrkt, 3 pabri biffchu, weschā un zittas fihfas lectas bijuschas, ire pasandehs. Kas to atraddis, tohy subgts, to fchumadann prett peenahkannu pateizibās malku nodohht **Leepajā** pee **Markus Friedmann** jeb Jelgawā pee **Annes** wahrdeem pee **Louis Goldberga**. 2

No **Rawingu** frohna pagasta teefas tohy zaur scho sinnamus darrihts, ka tannē 18tā Junwari 1865 **Dšelelijas muischā** 211 mehri rudfu un 118 mehri meeschu no magafshnes labbibas wairafshlitateem taps pahrdohht. Pahrdohschana eefahlftees pulstēn 12iōs pufšdeenā. 3

Rawingu frohna pag. teefa, 28tā Dezebmeri 1864.
(Nr. 927.) Pagasta wezzais: Fr. Weisberg.
(S. W.) Socenowsky teefas ftriebneris.

Malki no 14tā us 15tā pagahjuschā Dezebmera mehri, zaur uslaustu stalli **Epriggul muischu** (Wilhelminenhof) fainneefam **Purwam** nofagri **2 firgi, 1 leels fils fchelmels** 5 gaddus wezz no 100 rubukeem wehrtibas un **melus dumsh firgē** 7 gaddus wezz no 75 rubuka wehrtibas. Abbi firgi ar platteem karteem. Kas par scheem skaidru sinnu dohd minnetam fainneefam jeb pee **Blypelmuischas** pagasta teefas, dabbohū 40 rubuku pateizibas nandas. 2

Wiffuwiffadas luppatas, tihkti, un pakkulas, kā aridjan garri falmi, teef par labbu malku pirkti **Wagauschā papihra-pabrikti** no 3

J. G. Effert.

Labbibas un prezzu tirgus Rihgā tai 2. Janwari 1865 un Leepajā tai 26. Dezebmeri 1864 gaddā.

M a l f a j a p a r :	Rihgā.		Leepajā.		M a l f a j a p a r :	Rihgā.		Leepajā	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 Tscheta. (1 puhru) rudfu 160 lihds	1	70	1	80	1/2 puddu (20 mahrz.) dšelles . . .	1	—	1	10
1/3 " (1 ") fweeschu 250 —	2	75	3	—	1/2 " (20 ") tabaka . . .	1	25	1	50
1/3 " (1 ") meeschu 150 —	1	60	1	50	1/2 " (20 ") fchlihtu appinu	—	—	3	50
1/3 " (1 ") ausu . 110 —	1	20	1	—	1/2 " (20 ") schab. zubtu galk.	—	—	2	20
1/3 " (1 ") sironu . 200 —	2	50	—	—	1/2 " (20 ") frohna sinnu	2	50	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudfu milt.	1	70	1	80	1/2 " (20 ") brakta sinnu	1	20	1	20
1/3 " (1 ") bihdelet. 250 —	2	75	3	50	1 muzzu sinnu fchlihtu . . . 11 1/2 —	12	—	10	—
1/3 " (1 ") " fweeschu mil.	3	50	4	—	1 " silku 10 1/2 —	11	—	12	—
1/3 " (1 ") meeschu putrain.	2	50	2	80	10 puddu farkanas fahls . . .	6	—	7	—
10 puddu (1 birkawu) feena. . 400 —	4	50	3	50	10 " baltas rupjas fahls . . .	6	—	6	—
1/2 " (20 mahrz.) fweesta 460 —	4	80	4	50	10 " " fmalfas " . . .	5	50	6	—

Atbildedams Awischu apgabdatajs: R. Schulz.

No zensjures atwehlehts. Jelgawā, 5. Janwari 1865 gaddā. Nr. 2.

Druckahs pee J. W. Steffenhagen un debla.

(Tē klahht peeliffums: **Basujas sinnas Nr. 1.**)

Beelikkums pee Latweefchu Nwifchu Nr. 1.

No. 1.

1865.



Bittu grunti neweens warr lilt, pahr to, kas litta irr, kas irr **Jesus** tas **Kristus**. 1 Kor. 3, 11.

1) Weens Kungs, weena tizziba, weena Kristiba.

Mihkajs lassitajs, schihs lappinas tewim gribb mahjās eeneft basnizas sinnas. — Par basnizu gan nofauzam ehlu, no lohleem, waj akmineem buhwetu, kur Deewa draudse weenprahtigi sapulzejahs un sadraudsejahs ap sawa Kunga wahrdeem un sakramenteem. — Talabbad schihs lappas, Latweefchu wallodā rakstītas, tewim par to sinnas nessihs, kur Latweefcheem kahda basniza waj buhweta no jauna un eefwehtita, waj wehrā leklamā wihsē puschkota. Bet tas wahrds „basniza“ ne- apshime to nammu ween, kur draudse sapulzejahs, — schihs wahrds arri apshime paschu Deewa draudsi, to mehs arri nofauzam par to weenu, swehtu kristigu basnizu. Kam weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba. — Talabbad basnizas sinnas tewim nestahstihš par basnizu ehlahm ween, bet arri par paschas Deewa draudses behdahm un preeleem, par to garrigu basnizu un Deewa nammu, kur tas weenu weenigajš, dsihwajš Kungs patš mahjo. — kur ta weena swehta tizziba muhs padarr par dshweem akmineem, no ka schihs Deewa namš buhwets, — kur zaur to weenu swehtu kristibu tohpam eegrunteti un eeliktš, ka laj tas garrigajš Deewa namš aug arween leelaki. — Kad muhsu lappinas Latweefcheem rakstītas, tad tahm peellahjāhs wišpirmal par Deewa draudsi Latweefchu dalkā sinnas dohd, pr. stahstihš kas labbi wehrā leekams noteel

Latweefchu draudsiš, laj draudses draudsehm, lohzeel lohzeekteem nepaliktū sweschi un laj ne-iskliht, bet laj wišfas draudses warretu lihds preezatees, kur weenai preeks, laj wišfas draudses warretu lihds raudaht, kur weenai jarauda. — Tas Kungs daschahdus ammatuš eezehliš, kam Wišch irr usdewis to garrigu basnizu lohpt; — talabbad muhsu basnizas-sinnahm peenahlahs, par scheem garrigeem ammateem brihscham zittu wahrdu runnaht. — Bet tas Kungs arri weenumehr tahdus wihrus zehliš, kas Winnom par ihpaschi isredseteem rihsleem bijuschi pee Winna draudses aplohschanas; talabbad arri sinnu dohsim par tahdeem Deewa kalpeem, kas stipri Latweefchu draudses lohpuschi un winnahm kalpojuschī, no kahdas laizigas lauschu-kahrtas lai arri buhdami. — Kristiga draudse bes kristigas skoblas newarr felt. — kristiga skobla irr kristigas basnizas pagalmš; tad preezigi laj katru reis sinnas nessam, kur kristigas skoblas buhschana muhsu Wišsemme un Kursemme us preekschu gahjuse. Bet kristiga draudse Wišsemme un Kursemme tā falkoht tam swehtam garrigam Deewa nammam par weenu masu lambari, jeb tam Deewa wihsna-lohklam par weenu masu sarru, — talabbad mums arri tee zitte lambari, tee zitte sari brihscham buhs japeeminn, ka laj mehs lepni nepaleekam un nedohmajam, ka effam jaw pilnigi un ka tas Kungs par mums ween gahda un sinn! — talabbad zitta lappina tewim sinnas atnessihs no tahlahm, tahlahm semmehm, kur laudis Latweefchu wallodu un tautu nebuht nepasihst un kur tomehr zitti arri peeluhds to

paschu weenu Kungu, lo mehš peeluhdsam, tur towehr zitti ar mums faweenoti zaur to weenu fwehtu tizzibu un towehr lihdi ar mums eelſch taħš weenas garrigas baſnizas eeſtabditi un eegrunteti zaur to weenu fwehtu kriſtibu. —

Bet tizzibas beedri mihtee, luhdsami nahzeet man palihgā, wiſſas ſchihs ſinnas ſcho gadd ſagahdaht. — Eſmu weens patš, wahſch zilwekš un leelš irr taš darbš; jo ſchihs lappinaš ſchogadd rakſtiht uſnehmees, eſmu uſtahpis kā uſ augſtu kanzeli, no kurreneš manna baljš ſpehji aiſſneegt wiſſas Latweeſchu draudſeš. — Manna firđš trihž, ſchohš wahrduš rakſtoht; jo lihdi ſchim jaw bija deewagan lo atbildeht, tur weenai draudſei ween eſmu kalpojis; jik leelaka atbildeſchana, kad wiſſai miħlai Latweeſchu tautai gribbu ſinnas un mahzibas doht! — Talabbađ palihdſeet man, Juħš garrigee tautas waddoni; — Juħš mahzitaji un ſkohlmeiſteri, rakſteet, luhdsami mannim ſinnas par ſawu darbu un par wehrā leekameem notikumeem eelſch juħſu draudſehm, rakſteet mannim padohmu, par kaħdahm leetahm juħſu draudſehm ſinnu un mahzibu waijaga, par kaħdahm nē. — Un arri juħš, paſchi miħti draudſes-lohželki, dohdeet man ſinnu, kad pee jumš kaš nolizzis, kaš kriſtigai draudſei waj par preeku, waj par noſkumſchannu, ka laj mehš wiſſi lihdi warram preezatees un noſkumt. — Ruhdsohš Deemu, laj zauru ſcho gaddu man iſdohtohš, ſchihs baſnizas-ſinnas ſagahdaht un rakſtiht Winnam par gohdu, miħlai Latweeſchu tautai par fwehtibu un preeku. — Laj paſtahwam eelſch ta weena Kunga, weenā tizzibā, weenā kriſtibā. — Laj nemellejam ſawu gohdu, bet ſawa Kunga gohdu. —

Gotthard Bierhuff,

Sloħkaš un Dubbutu draudſes mahzitajs.

2) Ewanjeliskiſka Luttera-draudſe Kreewu Keiſara walſti.

Kreewu Keiſara leelā waſti pawiffam dſiħwo 3,789,000 muħſu tizzibas laudiš. — Preekſch 1832aja gadda ſchee wiſſi bija ſawā ſtarpā kā iſllihduſchāš awiš, kā ſarri, kaš neſinn, ka no weenas ſakneš auguſchi. — Kaš weenas tizzibas lohželki, teem peenahkaš, pehž weenahdeem liſkumeem dſiħwoht, weenahdā wiħſe ſawam Deewam kalpoht, ka laj nopraſtum, ka mums weens Kungš, weena tizziba, un weena kriſtiba un ka laj kaimiſch kaiminu baſniza eenaħziš tur nebuhtu ſweſchineekš, bet tur taħdu paſchu Deewa kalpoſchannu atraſtu, kaħdu ſawā dſimtene eemihlejiš. — Miſmidſiš Keiſarš Nikolauš I. uſ ſawa Ewanjeliski pawalſtneeku luhgſchannu talabbađ tanni 28. ſeemaš

mehneſcha deenā 1832 weenahduš baſnizas-liſkumus apſtiſprinajiš wiſſahm muħſu tizzibas draudſehm Kreewu walſti. — Tik muħſu tizzibas beedreem Pohku ſemmē un Pinnu ſemmē ſawi ihpaſchi nolikti baſnizas-liſkumi. — Kad nu Pohkōš dſiħwo 279,000 un Pinnu ſemmē 1,599,000 Ewanjeliski-Luttera tizzigu, tad pawiffam Kreewu walſti atleekahš 1,911,000 muħſu tizzibas beedri, kam tee augſcham minneti baſnizas-liſkumi peederr. — Tee gohda wiħri, kaš to puhlinu uſnehma, muħſu baſnizas-liſkumu-grahmatu ſagahdaht uſ ſawa Keiſara pawehleſchannu, pawiffam bijuſchi 10. — Nebija mahzitaji ween, bet arri zitti paſchi draudſes lohželki, mahziti wiħri, kam wezzu un jaunu laiku liſkumi, tapat laizigee, ka baſnizas-liſkumi, tā muħſu ſemmes liſkumi, kā ſweſchu ſemmjū liſkumi bija ſinnami; jo mahzitajeem gan jaſiun par paſchahm tizzibas leetahm, bet wiſſu tautu un kauſchu liſkumus iſdibbinahht un ſinnaht, naw winnu darbš un animatš. — No ſcheem 10 gohda wiħreem, kaš preekſch mums un preekſch muħſu beħrnu beħrneem ſtraħdajuſchi, weenš teem zitteem dewineem par preekſch-ſehdeju jeb kummiſſioneš-pretidenti no paſcha Keiſara bija iſmeklehtš, pr. ſenators, leelajš kungš Paul von Tienenhauſen, 4 peeſehdetaji, liſkumu ſinnataji no draudſes puſſeš bija: 1) Friedrich von Adlung, — 2) Wiſſemmes Landrahtš Herrmann baronš von Kampenhouſen, — 3) Iggaunſemmes Landrahtš Reinhold Gottlieb von Maydell, 4) Kurſemmes Kanzlers Gotthard von Biſtram. — Tee 4 peeſehdetaji no mahzitaju puſſeš bija ſchee: 1) Kurſemmes Generalſuperintendente Dr. Johann Lebrecht Richter, — tam zeen. Richter mahzitajam tehws, kaš zittreiš Dohbelē par mahzitaju bijis un kaš taggad wehl Pehterburgā par Generalſuperdenti un par Latw. draudſes mahzitaju, — 2) Senior Dr. Joh. Friedr. Auguſt Wolborht, — 3) Prahwekš Dr. Erik Guſtav Chriſtroem, — 4) Riħgas aprinka Prahwekš, Iſſchillē mahzitajš Chriſtian Wilh. Brochhuſen; winnam deħš taggad wehl Iſſchillē par mahzitaju. Scheem dewineem wiħreem wehl deſmitajš, Guſtav von Lerche bija peeliktš par ſilteri, jeb rakſitaju. —

Scheem 10 wiħreem darbš nebija maš. — Jo labbi ſinnaja, ka neweena draudſe ſawuš wezzuš, cemihletuš eeraddumuš labpraht nepamettihš. — Wezzōš laiſkōš Wiſſemmes un Iggaunſemmes draudſes bija turrejuſchees pehž wezzeem Sweedru baſnizas-liſkumeem. — Kurſemmei atkal bija ſawi ihpaſchāš liſkumi. — Muħſu tizzibas beedri pree Wolga uppeš un pee wellaš juħraš kraſteem, no Wahſemmes par koloniſteem Kreewuſemmē atnahkuſchi, wehl dſiħwoja pehž ſawaš dſimteneš baſnizas-liſkumeem. — Kad muħſu 10 baſnizas-liſkumu gaħdataji nu buhtu nehmuſchi tik

Kurfemmes wezzohs basnizas-liffumus un tohs Keisarim preekschâ zehlschi, laj preeksch wiffem, ewanjeliski-tizzigeem tohs apstirina, tad gan Kurfemneeki buhtu bijuschi pilna meera, bet wiffi zitte nebuht nebuhtu meera bijuschi. Tapat buhtu bijis, tad til Widsemmes un Iggaunsemmes basnizas-liffumus wiffem buhtu uszehlschi. — Tad nu gan bija grehts darbs, wiffahm galwahm weenu zeppuri gahdaht. — Kates kummissiones lohzeelis laikam fawu lauschu cemihletus garrigus eeraddumus ais-stahwejis un wiffi 10 weenpraktigi dsinnuschees tahdus basnizas-liffumus fagahdaht, kas, zil nezil tohs wezzohs eeraddumus taupidami, neweenai draudsei nebuhtu pawiffam fweeschi. — Behz scheem jauneem, no aismigguscha Keisara apstirinateem liffumeem pascha Keisara galwas-pilssehtâ, Behterburgâ wirf-basnizas-teefa eejelta, kam jassin par wiffahm muhsu tizzibas leetahm leela Kreewu walsti. — Schai wirf-basnizas-teefai (General-Consistorium) taggad par preekschfehdetaju, jeb presidenti teizams barons Meyendorff, kas pernajâ, waj aipsehnajâ gaddâ fawâ dsimts muischâ mihtam Luttera tehnam gohda stabbu zehlis, behnu bohrneem par leezibu, ka winsch no wiffas firds Ewanjelistas Luttera draudses lohzeelis bijis. — Wirf-basnizas-teefai par preekschfehdetaja-weetneeku un wiffai muhsu tizzibas draudsei Kreewu walsti par Generalsuperdenti taggad mihtajs Biskapa tehws Ullmann, kas Widsemmei jaunu Latweeschu dseefmu grahmatu fagahdajis, Latw. Bihbeli pahrluhkojis un jo jauku leelu Bihbeles grahmatu ar leelu druffu, wezzu lauschu tumshahm azinahm par labbu fagahdajis ar Bihbeles beedribas palihgu. — Kauns tam, muhsu tizzibas beedrim, kam Ullmann tehwa wahrds fweesch. — Wiffahm Ewanjelistahm Luttera draudsehm Kreewu walsti arridsan weens pats katkismis, pr. masajs Luttera katkismis un wiffi muhsu tizzibas mahzitaji (pehz basn. liff. § 1 un 3) tohp swehrinati us to, ka nemahzihâ pret iw. Bihbeles, pret Augsburgas tizzibas-leezibas no 1830 gadda un pret muhsu Luttera katkisma. — (Tahs zittas, basnizas-liffumods peeminnetas tizzibas-leezibas til studereeteem laudihm ween derrigas). —

Wiffi 1,911,000 Ewanjelistas tizzibas draudses Kreewu walsti eedallitas eeksch 8. basnizas teefu aprinkeem un katram aprinkim fawa basnizas teefa (Consistorium). — Tahs 8 basnizas-teefas schihs: 1) Behterburgas, — 2) Widsemmes, — 3) Iggaunsemmes, — 4) Kurfemmes, — 5) Maslawas, — 6) Sahmsemmes, — 7) Rihgas, — un 8) Rehweles basnizas-teefa. —

Katrai basnizas teefai faws Generalsuperdente jeb Superdente. — Widsemmei lihds schim muhsu

mihtajs Biskapa tehws J. Walter, zittrei Walmeeres draudses wezzakajs mahzitajs bija par Generalsuperdenti. — 1864, lappu mehnesi winsch no fawa ammata atluhdsees. — Laj Widsemmeeki scho wihru, kam dedfiga mihtiba, appaismohts prahts, droscha firds un pasemmiga laipniba, ne-aismirft. — Us preekschu lassitajeem dohsim winna dsihwibas gahjumu. Jauns Generalsuperdente mums wehl naw zelts. — Widsemme dsihwo 672,015 muhsu tizzibas beedru. — Bes scheem muhsu tizzibas laudihm Widsemme rohnahs 142,853 Kreewu jeb Greek-fattolu, 5,405 Keemeru-fattolu un 1,198 Zuhdu. — Rihgas pilsehtam taggad par Superdenti, Behtera basnizas wezzakajs zeen. mahz. Poelchau; appaksch Rihgas basnizas teefas bes pascheem pilsehtneeleem arri wiffi Rihgas rahts-laudis peederr. — Kurfemmei taggad par Generalsuperdenti Lamberg, Dohbeles Wahzu draudses zeen. mahzitajs. — Baldeews Deewam, Kurfemme tik weena patte basnizas-teefa. — Buhtu mums preeks kad Ridsneeki arri weenreis faweenotohs ar paschu Widsemmei; Rihga gan ittin labbi ar weenu Brahwestu warretu istift; — jo Rihgas basnizas-teefas-aprinki masal draudschu ne ka daschâ Brahwesta-aprinki. — Kurfemme dsihwo 445,789 Ewanjelistu tizzigu, 20,900 Kreewu tizzigu, 55,208 Keemeru tizzigu un 26,823 Zuhdu. —

Ta lassitajeem pahrskattu esmu dewis par Ewanjelistas Luttera draudses buhschanu Kreewu walsti. — Us preekschu wehl sinas dohsim par Brahwestu aprinkeem un par to, zil draudschu un zil lohzeeku katra Widsemmes und Kurfemmes aprinku. —

3) Widsemme 1864.

Eeksch 3 Widsemmes Latw. draudsehm 1864 basnizas irr eefwehtitas, — 1) Dubbultu basniza tanni 26. Merz deenâ, — 2) Chrgles basniza tanni 24. Mai deenâ, — 3) Behter-uppes basniza tanni 5. Zuhli d. — Dohsim skaidratas sinas par wiffahm trim. — Par Dubbultu basnizas eefwehtischanu man weens mihtojams draudses lohzeelis sinas farakstijis, ta ka man pascham til pehzaf zits wahrds japeeek flakt. — Par Chrgles un Behter-uppes basnizu eefwehtischanu abbu draudschu zeen. mahzitajeem esmu luhdse, laj mums skaidras sinas par to gribbetu doht. Tahs appakschâ noliktas sinas „No Dubbukteem“ esmu schinnis basnizas-sinas usnehmis, laj gan mihtajs rakstijajs no preeka pahrenemts, arri manim pascham tur patezibas dohd, dauds wairaf, ne ka fawu muhschu esmu nopelnijis. — To rakstu usnehm, laj lassitaji dabbutu redieht, ka

Dubbultōs nedšihwo frohgu danzotaji ween, (lā zitti spreesch un arri to laišch druffās) — bet lā tur arri rohdahs Deewa behnu pulzīnisch, kas Deewa nammu un Deewa wahrduš mihle. — Kas mahl garrigi spreesst, tas tohs rakstus šaprattihš un par winneem preezafees, kas nemahl garrigi spreesst, tam arri neweens Deewa engeliš pa prahtam nesinnahs rakstihst.

Basnizās sīnu rakstītājš.

No Dubbultēem.

Kad lihds šchim zits neweens nekahdās sīnās par to leelo preeku wehl naw dewiš, lō mehš šchogadd šchē Dubbultōs peedšihwojuschī: — tad manni mihtee tizzibās brahti un mahfās, eš, laj gan tas wahjalajš lohžekliš pee Dubbultu draudšes, tomehr no šawās wahjibās, žaur šawu Kungu un Pestitaju dšihš, grihbū teikt, kas pee mums notizzis, laj wišfi, kas Deewa walstibu mihle, lihds ar mums warretu preezatees eeksch lā Kunga. — Šchē Dubbultōs zittreiš til dšihwojam kahdi 2 šaimneeki un kahdi 3 vīrtneeki, lā mehš wezzakee laudis wehl labbi peeminnam; bet no kahdeem 30 gaddeem atpakkat šahža nemtees, lihds šamehr Dubbulti palikluschī par jo leelo zeemu. — Bijam palikluschī par leelu pulku, bet bijam lā maldidamas awiš. Jo tur leelš lauschu pulks dšihwo, no mallu mallahm šanahšis, — tur daudš kahribās un eekahroschanahs usmohštahs, tur zeklahs tizzibās jauzeji, laudis, kas zittus šajanz un šlubina uš launu. — Tur til warr palihdšeht ar Wišfuschēžiga Deewa šw. wahrdeem. — Bet muhsu draudšes basniza tahfu no mums Slohkā, pee 12 wekstes žekka; — gan arri dašcham zittam šaimneekam tilpat tahlu, bet šchis eejuhds wezzai mahtei šammauās širgu, pats brauz lihds, waj jaunš buhdams aiseet ar kahjahm. — Bet tur 600 laudis lohpa dšihwo, tur daudš ronahs, kas nebuht Deewa nammu nemihle un newarr pašneegt, ja Deewa namma pulksteuus nedšrd. — Leelā zeemā, tur katrs uš šawcem 10 vīrtneem dšihwo, arri til daudš širgu naw, lā wezzus laudis warretu aišwešt Deewa nammā. Mehš gan jau daudškahrt tappam mehtati no tā kahrdinašchanas wehja, šawā wahjibā, mehš krittam un atkal peekšramees pee šawa Kunga un šazzijam šawās širdis: „Tee no-eet un rauda dahrgu „sehllu nesdami; bet teescham ar preeku tee atkal atnahš un nešfiš šawus kuhlišchus.“ Tad muhsu, zittreiš zeenigajš, mihtajš mahžitajš, Seeberga kungs, — kas taggad Rehterburgā dšihwo, — muhsu raišes

redšedams, Deewa wahrdā un spehkā tanni 1850ajā gaddā mums ušbuhweja luhgšchanaš-nammu, pee šweschēem un pee pašihštameem palihgu melledams un atrašdamš. Šchē nu gan dabujam Deewa šw. wahrduš dširdeht, jo mahžitajš 2 reiš par mehnešī nowalkarā atbrauza, muhs ar Deewa wahrdeem eepreezinahst. — Kad Seeberga tehws 1854ajā gaddā uš Rehterburgu eedams, mums beidsamo špreddiki šazzija un kad redšēja, lā tas grihdš, tur winnam pahri bij ja-eet, ar draudšites affarahm tappa šlappinahš, tad wiščh šazzija: „Tu mans maš dahršinisch, lō eš pats ešmu eetaiššis ar šawahm rohkahm, pehž tewiš irr man šchehl!“ — Gan nu atkal tappam mehtati kahrdinašchanas wehja, bet 1½ gaddus žihnidamees, šawus prettineekus, bes warras darbeem, tizzibā ušwarrejam un dabujam atkal zittu mahžitaju, lō žilweki mums gan negribbeja wehleht, bet tas Kungs mums nowehleja; — šchis no 1856 lihds 1864 atkal 2 reiš par mehnešī uš nowalkareem atnahža ar Deewa šwehteem wahrdeem, kad Slohkā Deewa wahrduš bija nobeidšis. — Deewš winnam arri palihdšēja, muhsu luhgšchanaš namminu grešnoht ar jaušu tohni un škaneem pulšteneem. — Leelajam pulštēnim, kas 200 rubl. šudr malša šchis wiščh rakstis:

„1857.

„Dubbultneeki, Majohrneeki, Bulderneeki ar šawu „mahžitaju un wezzu šamminu man šogahdaja, „laj grehžineekus šauzu, laj Deewa šchehlštibu „teizu.“

(Uš preekšchū beigums.)

Želgawa. Amas basnizās pilšata draudšē 1864tā gaddā 204 dšimnuschī,
114 uššaukti,
134 mirušchī.

1865 uššaukti: Andrejš Waffiljewš, bilšemeekš, ar Katrihni Rihšis, m.; Anšis Kriščjahns, šaldats, ar Libše Miškelišohn, m.; Johann Dreumann, atr., ar Anne Rubben, m.

1865 aišmigguschī: Ernst Putaina un Ames d. Augusts 1 gaddu 2 mehu. wežš; Pulku š. Krištapa Kugga šeewa Trihne, 25 gadd. wežza un winnu šehš Anšis, 14 neddelas wežš.

Uš preekšchū dohšim tahdas sīnās arri par tahm 4 Rihgas Latweeschu draudšchim un par Rehterburgas Latweeschu draudšī. Šcho reišī sīnās no tahm wehl ne bija atuakluschas.

Atbildedams basnizās sīnu apgahdatajš: Gotthard Bierhuff.

No žensures atwehlehtš. Želgawā, 2tā Janw. mehu. deenā 1865tā gaddā. Nr. 1.

Drucktahš pee J. W. Steffenhagen un dehla.